

Sygn. akt III AUa 589/15

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 22 października 2015 r.

Sąd Apelacyjny w Lublinie III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący - Sędzia	SA Małgorzata Rokicka - Radoniewicz (spr.)
Sędziowie:	SA Małgorzata Pasek SO del. do SA Jolanta Węs
Protokolant: protokolant sądowy Joanna Malena	

po rozpoznaniu w dniu 22 października 2015 r. w Lublinie

sprawy T. S.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w L.

o prawo do emerytury

na skutek apelacji wnioskodawcy T. S.

od wyroku Sądu Okręgowego w Lublinie

z dnia 24 kwietnia 2015 r. sygn. akt VIII U 2619/13

uchyla zaskarżony wyrok i przekazuje sprawę Sądowi Okręgowemu w Lublinie do ponownego rozpoznania, pozostawiając temu Sądowi rozstrzygnięcie o kosztach postępowania apelacyjnego.

Małgorzata Pasek Małgorzata Rokicka-Radoniewicz Jolanta Węs

III AUa 589/15

UZASADNIENIE

Organ rentowy - Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. decyzją z dnia 17 października 2013 roku odmówił T. S. prawa do emerytury. Organ rentowy ustalił, że wnioskodawca posiada 14 lat i 10 miesięcy okresów składkowych i nieskładkowych, a tym samym nie udowodnił 25 lat okresów składkowych i nieskładkowych, wymaganych w myśl art. 55 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

W dniu 29 listopada 2009 roku organ rentowy wydał decyzję zmieniającą powyższe rozstrzygnięcie i ponownie odmówił wnioskodawcy prawa do emerytury, wobec nieudowodnienia wymaganych okresów składkowych i nieskładkowych, zarówno tych przewidzianych w art. 27 i 55 ustawy emerytalnej, jaki i w art. 28 wskazanej ustawy.

Decyzją z dnia 2 czerwca 2014 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych po raz kolejny odmówił T. S. prawa do emerytury. Odmowę, tak jak w poprzednich decyzjach, uzasadniono tym, że wnioskodawca nie udowodnił wymaganego okresu składkowego i nieskładkowego, przy czym za udowodniony uznany został okres 15 lat i 5 miesięcy. Organ rentowy nie uznał wnioskowanych okresów pracy w gospodarstwie rolnym rodziców od 1.01.1972 r. do 31.12.1982 r., gdyż jest on od 1972 r. częściowo niezdolny do pracy w związku z wypadkiem przy pracy i mało prawdopodobne aby pracował w pełnym wymiarze w tym gospodarstwie. Ponadto od 1978 r. zamieszkiwał pod innym adresem. Dlatego też po raz kolejny organ rentowy, na podstawie art. 27 ustawy emerytalnej, odmówił prawa do emerytury, podnosząc też, iż wnioskodawca nie spełnia wymogów do emerytury w trybie art. 28 ustawy, gdyż nie posiada 20-letniego okresu składkowego i nieskładkowego.

Od tych decyzji odwołania do Sądu Okręgowego w Lublinie wniósł T. S. każdorazowo żądając ich zmiany i przyznania prawa do emerytury. Wnioskodawca wnosił o zaliczenie do okresów składkowych i nieskładkowych okresu pobierania przez niego renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy, okresu prowadzenia przez niego działalności gospodarczej jako kierowca taksówki oraz, w odwołaniu od decyzji z dnia 2 czerwca 2014r., okresu pracy w gospodarstwie rolnym rodziców.

Sprawy z odwołań wnioskodawcy od powyższych decyzji organu emerytalnego zostały połączone do wspólnego rozpoznania i rozstrzygnięcia i Sąd Okręgowy w Lublinie wyrokiem z dnia 10 kwietnia 2015 roku oddalił je.

Sąd ustalił, że wnioskodawca T. S., urodzony (...), w okresie od 1962 r. do 1965 r. uczęszczał do (...) Szkoły Zawodowej. Zajęcia w szkole odbywały się w godzinach 7-13, po szkole pomagał swoim rodzicom w pracach w gospodarstwie rolnym. W czasie uczęszczania do szkoły wnioskodawca został zatrudniony w Fabryce (...) w L., na stanowisku monter, elektryk, w pełnym wymiarze czasu pracy. Pracował tam od 1 września 1962 r. do 13 sierpnia 1971 roku. W dniu 30 września 1970 roku, wnioskodawca uległ wypadkowi przy pracy i decyzją z dnia 7 lutego 1972 r. została przyznana mu renta inwalidzka. Rentę z tytułu częściowej niezdolności do pracy w związku z wypadkiem przy pracy wnioskodawca pobiera nieprzerwanie do chwili obecnej. Ponadto wnioskodawca w okresach od 5 września 1979 roku do 31 grudnia 1989 roku, od 17 września 1998 roku do 25 czerwca 2003 roku, od 25 czerwca 2003 roku do chwili obecnej posiadał zezwolenia i prowadził działalność gospodarczą polegającą na wykonywaniu transportu drogowego taksówką. Wnioskodawca w okresie prowadzenia działalności gospodarczej, jednocześnie był uprawniony do renty z tytułu wypadku przy pracy, nie podlegał wówczas ubezpieczeniom społecznym (było ono dobrowolne), a jedynie opłacał składkę na ubezpieczenie zdrowotne. Taki stan rzeczy trwał przez cały okres od dnia nabycia prawa do renty, aż do dnia 1 stycznia 2008 r.

W związku z prowadzoną działalnością gospodarczą T. S. opłacał składki na ubezpieczenie społeczne dopiero w okresie od 1 stycznia 2008 r. do chwili obecnej, który to okres został uwzględniony przez organ rentowy podczas wydawania zaskarżonych decyzji.

Rodzice wnioskodawcy A. i W. S. posiadali gospodarstwo rolne o powierzchni 1,98 ha przy ulicy (...) w L.. Wnioskodawca pracował w nim , od czasu ukończenia 16 roku życia (...), pomagając swoim rodzicom w tej pracy. Do 1980 r. rodzice byli całkowicie sprawni fizycznie i wówczas oni zajmowali się gospodarstwem. Skarżący pomagał , wykonując prace w polu: bronował, orał, siał i kosił. Na polach uprawiano pszenicę, buraki i tytoń, były również łąki z których zbierano koniczynę dla zwierząt. W gospodarstwie nie było maszyn, prace wykonywane były ręcznie. Rodzice skarżącego hodowali również zwierzęta, mieli konia, dwie krowy, kilka świń i kury. Wnioskodawca karmił inwentarz oraz uprzętał obornik. Niekiedy w pracach pomagała siostra skarżącego. W latach 1962-1965 T. S. uczęszczał do szkoły zawodowej i pracę w gospodarstwie zajmował się po powrocie z zajęć lekcyjnych. Jednocześnie był zatrudniony w Fabryce (...) w L., pracował tam od 1 września 1962r. do 13 sierpnia 1971r. W roku 1966 wnioskodawca ożenił się i zamieszkał z żoną przy ulicy (...), małżeństwo wyprowadziło się na pobliską ulicę (...) w L., w roku 1978, jednak nadal oboje z żoną pomagali w gospodarstwie rodziców. W okresie zatrudnienia w Fabryce (...) w L. odwołujący się po powrocie z pracy pomagał rodzicom, nawet po wypadku któremu uległ w pracy. Praca w tym gospodarstwie w

okresach zimowych nie zajmowała mu 4 godzin dziennie. Również w okresie prowadzenia działalności gospodarczej i pobierania renty, wnioskodawca wykonywał prace w tym gospodarstwie rolnym.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dowodów z dokumentów zawartych w aktach emerytalnych oraz dowodów osobowych w postaci: zeznań, częściowo, wnioskodawcy, zeznań świadków J. G. i Z. P..

Sąd Okręgowy orzekł, że zgodnie z art. 10 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U.2013.1440 j.t.) przy ustalaniu prawa do emerytury oraz przy obliczaniu jej wysokości uwzględnia się jako okresy składkowe przypadające przed dniem 1 stycznia 1983 roku okresy pracy w gospodarstwie rolnym po ukończeniu 16 roku życia. Jak wynika z ustalonego w sprawie stanu faktycznego, wnioskodawca w latach 1962-1965 uczęszczał do szkoły ponadpodstawowej, a ponadto pracował w Fabryce (...) w L. do 14 sierpnia 1971 roku i jego praca w gospodarstwie rodziców zdaniem Sądu Okręgowego była jedynie pomocą w wykonywaniu typowych obowiązków domowych, zwyczajowo wymaganych od dziecka będącego członkiem rolniczej wspólnoty rodzinnej, po powrocie ze szkoły lub w okresie świąt i krótkich przerw w nauce. Ponadto w okresie zatrudnienia w (...) w L., pracę wnioskodawcy w gospodarstwie rodziców również należy uznać za doraźną, gdyż jego głównym zajęciem w owym czasie była praca zawodowa, zgodna z jego wykształceniem i kwalifikacjami, zwłaszcza, że pracował w pełnym wymiarze czasu pracy.

W związku z wypadkiem, któremu T. S. uległ 30 września 1970 roku, nie można przyjąć aby praca wnioskodawcy w gospodarstwie rodziców zmieniła charakter z doraźnej na stałą. Wnioskodawca w związku z doznanyym urazem kręgosłupa, który spowodował jego częściową, ale trwałą niezdolność do pracy, nie mógł zatem wykonywać ciężkich prac o istotnym znaczeniu dla prowadzonej działalności rolniczej w gospodarstwie rolnym. Nie można również uznać, aby stan zdrowia po pewnym czasie od wypadku uległ poprawie na tyle, aby wnioskodawca mógł wykonywać cięższe prace w gospodarstwie, gdyż jak przyznał sam skarżący w toku postępowania, w czasie gdy prowadził działalność gospodarczą (od 1979 roku), prowadził taksówkę jedynie przez 5-6 godzin dziennie z uwagi na ból pleców. Ponadto nadal jest uprawniony do renty, co świadczy o jego stanie zdrowia. Nie sposób zatem przyjąć aby stan jego zdrowia, uniemożliwiający wykonywanie stosunkowo lekkiej pracy kierowcy taksówki, pozwalał na pracę inną niż doraźna pomoc rodzicom w prowadzeniu gospodarstwa rolnego. Podsumowując, Sąd nie neguje faktu pomocy wnioskodawcy w prowadzeniu gospodarstwa rolnego rodziców, jednak charakter tej pomocy w ocenie Sądu nie pozwala jej uznać za pracę w rozumieniu art. 10 ust. 1 pkt 3 ustawy emerytalnej, tj. codziennie, w rozmiarze co najmniej 4 godzin dziennie.

Oceniając zasadność zarzutu co do niewliczenia okresu prowadzenia działalności gospodarczej do okresów składkowych Sąd Okręgowy zważył, że zgodnie z art. 6 ust. 2 pkt 14 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U.2013.1440 j.t.) za okresy składkowe uważa się również okresy pozarolniczej działalności gospodarczej na obszarze Państwa Polskiego objęte obowiązkiem ubezpieczenia społecznego i okresy kontynuowania tego ubezpieczenia, za które opłacono składkę na to ubezpieczenie lub w których występowało zwolnienie od płacenia składki. Wnioskodawca powołuje się na treść też przepisu uznając, że ma on do niego zastosowanie. Jednakże jego pogląd nie jest zasadny. Natomiast zgodnie z art. 9 ust. 5 ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz.U.2015.121 j.t.) - w brzmieniu obowiązującym do 31 grudnia 2007 roku - osoby prowadzące pozarolniczą działalność gospodarczą mające ustalone prawo do emerytury lub renty podlegają dobrowolnie ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym. Wnioskodawca nie opłacał składek na ubezpieczenie społeczne w okresach prowadzenia działalności gospodarczej nie dlatego, że (jak twierdzi), nie było takiego obowiązku dla osób prowadzących tę działalność, ale dlatego, że w myśl cyt. art. 9 ust 5, był jednocześnie uprawniony do renty. W niniejszej sprawie w okresach od 5 września 1979 roku do 31 grudnia 1989 roku, od 17 września 1998 roku do 25 czerwca 2003 roku, od 25 czerwca 2003 do 31 grudnia 2007 roku wnioskodawca nie podlegał ubezpieczeniom społecznym i nie opłacał składek na ubezpieczenie społeczne.

Wnioskodawca domagał się też w toku postępowania zaliczenia mu do okresów nieskładkowych, okresu pobierania tej renty, na podstawie art. 7 pkt 2 ustawy emerytalnej, okresu pobierania renty. Sąd Okręgowy orzekł, że przepis art. 7 pkt 2 ustawy dotyczy renty chorobowej po ustaniu zatrudnienia w wymiarze czasu pracy nie niższym niż połowa obowiązującego w danym zawodzie lub po ustaniu obowiązku ubezpieczenia społecznego z innego tytułu.

Wnioskodawca zaś nigdy nie pobierał renty chorobowej, ale rentę z tytułu wypadku przy pracy. Przepis ten nie ma więc do niego zastosowania. W myśl zaś art. 10a ust.1 tej ustawy przy ustalaniu prawa do emerytury na podstawie art. 26b,27,28 osoby, które utraciły prawo do renty z tytułu niezdolności do pracy z powodu odzyskania tej zdolności, uwzględnia się również okres pobierania tej renty, jeżeli okresy składkowe i nieskładkowe wymagane do jej nabycia są krótsze. Wnioskodawca jednakże nie utracił prawa do renty, wręcz przeciwnie, nadal korzysta z tego świadczenia.

Wnioskodawca, który urodził się (...) i w dniu (...)ukończył 65 lat udowodnił okresy składkowe i nieskładkowe wynoszące 15 lat i 5 miesięcy i tym samym nie spełnił warunków przewidzianych w art.27 i 28 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych do nabycia prawa do emerytury, ponieważ przepisy te wymagają wykazania 25 letniego lub 20 letniego okresu ubezpieczenia..

Od tego wyroku apelację wniósł wnioskodawca T. S. zaskarżając wyrok w całości. Wyrokowi zarzucał:

1. naruszenie przepisów postępowania, które mogły mieć wpływ na wynik sprawy, tj art.233 § 1 kpc przez dowodną ocenę materiału dowodowego poprzez przyjęcie, że zeznania świadków nie pozwalają na uznanie pracy wnioskodawcy w gospodarstwie rolnym i wliczenie jej do stażu ubezpieczeniowego oraz przez stwierdzenie, że w związku z niezdolnością do pracy spowodowaną wypadkiem przy pracy wnioskodawca nie mógł pracować w gospodarstwie przez 4 godziny dziennie;
2. naruszenie art.328 § 2 kpc poprzez sporządzenie uzasadnienia zawierającego sprzeczne stwierdzenia;
3. naruszenie prawa materialnego, tj. art.6 ust.2 pkt 14 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych poprzez jego błędną wykładnię i uznanie przez Sąd, że za okresy składkowe nie można uznać okresów prowadzenia działalności gospodarczej, w okresie, w którym wnioskodawca nie był zobowiązany do opłacania składek na ubezpieczenie społeczne z uwagi na przyznanie mu prawa do renty;
4. naruszenie prawa materialnego art.7 pkt 2 ustawy o emeryturach i rentach poprzez jego błędną wykładnię i uznanie, że do okresów nieskładkowych nie można zaliczyć okresu pobieranej przez wnioskodawcę renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy w związku z wypadkiem przy pracy;
5. naruszenie prawa materialnego art.10 ust.1 pkt 3 ustawy poprzez jego niezastosowanie i w konsekwencji nieuwzględnienia okresu pracy w gospodarstwie rolnym od 1 stycznia 1972 roku do 31 grudnia 1982 roku do okresów składkowych, chociaż zostały spełnione przesłanki do uzupełnienia okresu ubezpieczenia;
6. naruszenie prawa materialnego, tj art.27a ustawy o emeryturach i rentach poprzez jego pominięcie i niezastosowanie w sprawie mimo że przepisy te powinny znaleźć zastosowanie.

Wnosił o przeprowadzenie dowodów z zeznań świadków na okoliczność pracy w gospodarstwie rolnym oraz zmianę wyroku i ustalenie prawa do emerytury i zasądzenie kosztów postępowania za obie instancje.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja jedynie częściowo jest zasadna w zakresie zarzutu odnoszącego się do ustaleń Sądu w części dotyczącej pracy w gospodarstwie rolnym rodziców w okresie po 1 stycznia 1972 roku do chwili rozpoczęcia prowadzenia działalności gospodarczej od 5 września 1979 roku. Uwzględnienie apelacji skutkuje uchynieniem zaskarżonego wyroku i przekazaniem sprawy do ponownego rozpoznania, ponieważ wydanie rozstrzygnięcia co do istoty sprawy wymaga przeprowadzenia postępowania w całości. Z tego też powodu Sąd Apelacyjny w przedmiocie wniosku dowodowego zgłoszonego w apelacji.

Dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy istotne jest faktyczne ustalenie rodzaju i rozmiaru pracy wnioskodawcy w gospodarstwie rolnym rodziców oraz ocena, czy czynności przez niego wykonywane były pracą w gospodarstwie rolnym w rozumieniu art. 10 ust.1 pkt.2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jedn. Dz.U. z 2015 roku, poz.748). Przepis ten pozwala na uwzględnienie

okresów ubezpieczenia społecznego rolników, obejmującego również domowników, a także okresów prowadzenia gospodarstwa rolnego i pracy w nim domowników rolnika, przypadających w czasie, kiedy nie funkcjonowało ubezpieczenie społeczne rolników. Przepis nie zawiera definicji prowadzenia gospodarstwa rolnego (na przykład w zakresie jego obszaru) ani definicji pracy w gospodarstwie rolnym. Jednakowe traktowanie okresów podlegania ubezpieczeniu społecznemu rolników z okresami, kiedy ubezpieczenie to nie funkcjonowało, oznacza, że przepis dotyczy prowadzenia gospodarstwa rolnego i pracy w nim na takich zasadach, na jakich zostało ono objęte ubezpieczeniem społecznym rolników. W przepisach regulujących ubezpieczenie społeczne rolników należy szukać definicji gospodarstwa rolnego, osoby prowadzącej gospodarstwo rolne i osoby wykonującej pracę w gospodarstwie rolnym. Za wymienione w art. 10 przypadające przed dniem 1 stycznia 1983 r. okresy pracy w gospodarstwie rolnym, uważa się okresy wykonywania pracy na takich warunkach, jakie po dniu 1 stycznia 1983 r. dawałyby podstawę do objęcia ubezpieczeniem społecznym rolników. Definicja z art. 2 pkt.2 ustawy z dnia 14 grudnia 1982 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników indywidualnych i członków ich rodzin (tekst jednolity Dz.U.89.Nr 24 poz.133) określa, że pod tym pojęciem rozumie się członków rodziny rolnika i inne osoby pracujące w gospodarstwie rolnym, jeżeli pozostają we wspólnym gospodarstwie domowym z rolnikiem, ukończyły 16 lat, nie podlegają obowiązkowi ubezpieczenia na podstawie innych przepisów, a ponadto praca w gospodarstwie rolnym stanowi ich główne źródło utrzymania. Definicja ta wymaga zamieszkiwania z rolnikiem, prowadzenia z nim wspólnego gospodarstwa domowego i stałej pracy w gospodarstwie rolnym. Obecnie obowiązująca ustawa z dnia 20 grudnia 1990 roku o ubezpieczeniu społecznym rolników podobnie określa osobę domownika, rezygnując wprawdzie z warunku pozostawania z rolnikiem we wspólnym gospodarstwie domowym lub zamieszkiwania na terenie jego gospodarstwa rolnego, ale nadal wymaga zamieszkiwania w bliskim sąsiedztwie oraz stałej pracy w tym gospodarstwie rolnym bez nawiązania z rolnikiem stosunkiem pracy.

Te okoliczności zostały pominięte przez Sąd Okręgowy przy ustalaniu stanu faktycznego i jego ocenie. Sąd Okręgowy swoje rozważania odniósł do poglądów judykatury co do możliwości uwzględnienia okresu pracy w gospodarstwie rolnym rodziców po ukończeniu przez dziecko 16 roku życia. Te dywagacje nie mają w sprawie żadnego zastosowania, ponieważ wnioskodawca po ukończeniu 16 roku życia podlegał ubezpieczeniu społecznemu pracowników i tym samym okres ten został uwzględniony przy obliczeniu stażu ubezpieczeniowego. Istotny dla rozstrzygnięcia pozostaje okres po ustaniu stosunku pracy do chwili podjęcia pozarolniczej działalności gospodarczej. Wówczas wnioskodawca był już dorosły, uprawniony do renty trzeciej grupy inwalidów i jego pracę w gospodarstwie rolnym należy oceniać według innych zasad – stałej pracy w gospodarstwie rolnym w charakterze domownika w rozumieniu powołanego powyżej przepisu art.10 ust.1 pkt.2 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Należy mieć na względzie, że uprawnienie do renty inwalidzkiej trzeciej grupy inwalidów nie przesądza o niezdolności do pracy w gospodarstwie rolnym i nie wyklucza możliwości pracy w takim gospodarstwie, ale wymaga ustaleń co do stanu zdrowia wnioskodawcy w tym okresie i zachowanej zdolności do pracy biorąc pod uwagę zakres koniecznych prac w gospodarstwie i jego udziału, oczywiście przy założeniu, że spełnia warunki do uznania takiej pracy w rozumieniu powołanych powyżej przepisów.

Pozostałe zarzuty apelacji nie zasługują na uwzględnienie.

Sąd Okręgowy prawidłowo orzekł, że do okresów składkowych nie można wliczyć okresów prowadzenia przez wnioskodawcę pozarolniczej działalności gospodarczej za które nie zostały odprowadzone składki na ubezpieczenie społeczne i ubezpieczenie emerytalno-rentowe. Zarzut naruszenia przepisu art.6 ust.2 pkt.14 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych jest chybiony. Sąd Apelacyjny w pełni aprobuje stanowisko Sądu Okręgowego i jego argumentację zawartą w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku co do wykładni tego przepisu. Nie zachodzi potrzeba ponownego jej przytaczania.

Odnosząc się do zarzutu naruszenia prawa materialnego art.7art.7 pkt 2 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych poprzez uznanie, że do okresów nieskładkowych nie można zaliczyć okresu pobieranej przez wnioskodawcę renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy w związku z wypadkiem przy pracy, należy zauważyć, że jego sformułowanie świadczy o braku znajomości przepisów z zakresu prawa ubezpieczeń społecznych. Renta chorobowa wymieniona w art. 7 pkt 2 powołanej wyżej ustawy dotyczy świadczenia, które wprowadzono do

systemu świadczeń ubezpieczeniowych od dnia 1 stycznia 1975 r. na mocy dodania art. 29a i art. 29b do ustawy z dnia 23 stycznia 1968 r. o powszechnym zaopatrzeniu emerytalnym pracowników i ich rodzin (Dz. U. Nr 3, poz. 6 ze zm.). Przepis art. 29 ust.1 tej ustawy stanowił, że renta chorobowa przysługuje pracownikowi, który po wyczerpaniu zasiłku chorobowego jest nadal niezdolny do podjęcia jakiegokolwiek pracy, a dalsze leczenie lub rehabilitacja rokuje odzyskanie zdolności do pracy i renta ta przysługuje przez okres niezbędny do przywrócenia zdolności do pracy, nie dłużej jednak niż przez 12 miesięcy. Ustawę znowelizowano na podstawie art. 56 ustawy z dnia 17 grudnia 1974 r. o świadczeniach pieniężnych w razie choroby i macierzyństwa (Dz. U. Nr 47, poz. 280). Od dnia 1 stycznia 1983 r. w miejsce renty chorobowej (ustawa z dnia 23 stycznia 1968 r. utraciła moc), wprowadzono świadczenie rehabilitacyjne w ramach ubezpieczenia chorobowego. Takiego świadczenia wnioskodawca nigdy nie otrzymywał, a mylenie instytucji renty chorobowej z rentą z tytułu niezdolności do pracy w związku z wypadkiem przy pracy jest rażącym błędem pełnomocnika będącego radcą prawnym.

W ocenie Sądu Apelacyjnego nie można zgodzić się z zarzutem niezastosowania przepisu art.27 a ustawy poprzez nieprzyznanie z urzędu emerytury z chwilą osiągnięcia wieku emerytalnego przez wnioskodawcę pobierającego rentę z tytułu niezdolności do pracy w związku z wypadkiem przy pracy. Ustawa o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych reguluje prawa do świadczeń z tytułu ubezpieczenia emerytalnego i rentowego i nie odnosi się do tych świadczeń, które zostały ujęte w innych aktach prawnych, co wyraźnie wynika z art.1 ust.1 odnoszącego się do zakresu stosowania ustawy. Przepis ten stanowi, że ustawa określa warunki nabywania prawa do świadczeń pieniężnych z ubezpieczeń emerytalnego i rentowych, zasady ustalania ich wysokości oraz zasad i trybu ich przyznawania oraz wypłaty.

Należy mieć na względzie, że od dnia 1 stycznia 1999 roku z chwilą wejścia w życie ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (jedn. tekst: Dz.U. z 2015 r. poz. 121) wyodrębnione zostały cztery ryzyka ubezpieczeniowe: emerytalne, rentowe, chorobowe oraz wypadkowe. Zostały one uregulowane odrębnie, odpowiednio: emerytalne i rentowe w ustawie o emeryturach i rentach z FUS obowiązującej od dnia 1 stycznia 1999 roku, chorobowe w ustawie z dnia 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (jedn. tekst: Dz.U. z 2005 r. nr 31, poz. 267, ze zm.) i wypadkowe uregulowane ustawą z dnia 30 października 2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych. Te odrębne regulacje dotyczą różnych ryzyk, które podlegają ochronie na podstawie odrębnej składki ubezpieczeniowej gromadzonej w odrębnych funduszach wydzielonych w ramach FUS. Tym samym renta przysługująca z ustawy o emeryturach i rentach z FUS nie może być identyfikowana z rentą przysługującą z ustawy wypadkowej (tak SN w wyroku z dnia 3 października 2008 r., II UK 74/08, OSNP 2010, nr 3-4, poz. 52). Stąd też przepis art.27a ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu ubezpieczeń Społecznych dotyczy renty z tytułu niezdolności do pracy przysługującej z ubezpieczenia rentowego uregulowanego ustawą stosownie do treści art.1 ust.1.

Przy ponownym rozpoznaniu sprawy Sąd Okręgowy przeprowadzi postępowanie w celu ustalenia, czy istnieją podstawy do uznania okresu pracy w gospodarstwie rolnym jako okres uzupełniający w rozumieniu art.10 ust.1 pkt 3 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych i wyda stosowne rozstrzygnięcie co do zasadności odwołania wnioskodawcy od decyzji odmawiającej prawa do emerytury.

Z tych względów i na mocy art.386 § 4 KPC Sąd Apelacyjny orzekł, jak w sentencji, pozostawiając Sądowi I instancji orzeczenie o kosztach postępowania apelacyjnego.